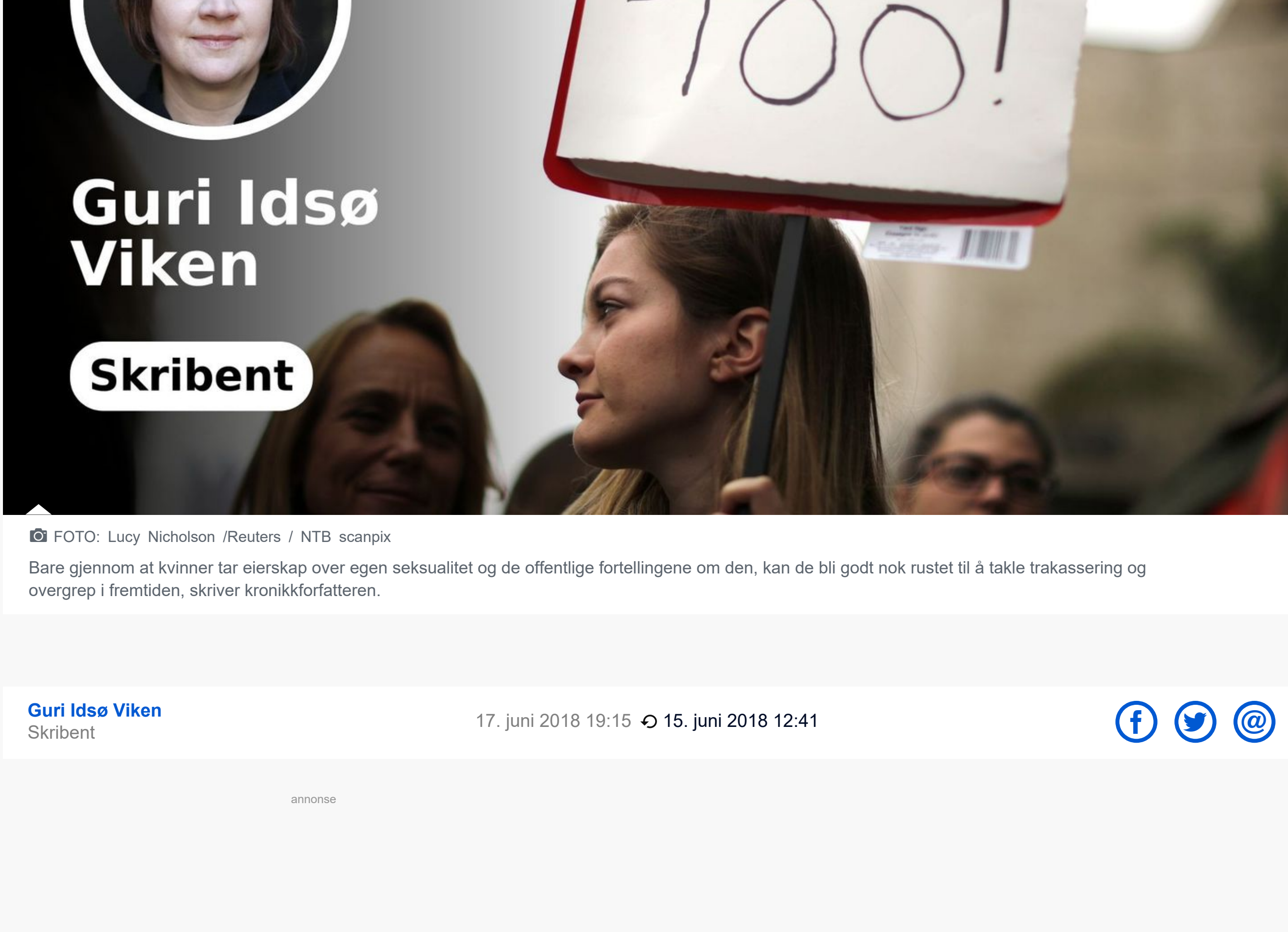

I bakgrunnen for #metoo lurar en forestilling om at kvinner er ofre for en truende seksualitet som de må hjelpes unna | Guri Idsø Viken

Vi er så opptatt av å fortelle menn hvordan de ikke bør være at vi overser at vi samtidig forteller hverandre litt for mye om hvordan kvinner er.

KRONIKK

Guri Idsø Viken

Skribent

FOTO: Lury Nicholson / Reuters / NTB scanpix

Bare gjennom at kvinner får eierskap over egen seksualitet og de offentlige forestillingene om den, kan de bli godt nok rustet til å takle trakassering og overgrep i fremtiden, skriver kronikkforfatteren.

Guri Idsø Viken

Skribent

17. juni 2018 19:15 15. juni 2018 12:41

artikkel

#Metoo har vært utmattende. Utallige historier om seksuell trakassering og overgrep har felt en god håndfull politikere, ledere og Hollywood-stjerner. Vi har forstått omfanget av et samfunnsproblem og skjont en del om hva som ikke er greit.

I bakgrunnen lurar likevel en forestilling om at kvinner er ofre for en truende seksualitet som de må hjelpes unna. Hverdagsfeminismens evige utfordring er at den, gjennom å påpeke maktstrukturer, bidrar til å forsterke de samme strukturene.

Vi er så opptatt av å fortelle menn hvordan de ikke bør være at vi overser at vi samtidig forteller hverandre litt for mye om hvordan kvinner er.

Kuppet av melodrama?

«If the prevailing story is that sex is dangerous, sex is going to feel threatening more of the time», skriver den amerikanske kulturkritikeren Laura Kipnis i boken *Unwanted Advances: Sexual Paranoia Comes to Campus*. Hun hevder at feminismen, både i protestene mot seksuell trakassering på amerikanske universiteter og i #metoo-kampanjen, er «kuppet av melodrama», der de ulike partene spiller karakterer i en gitt forestilling om at noen er ofre og noen er overgripere.

Det reproducerer makt i stedet for å omdefinere den: Fokusert blir på hvor skummelt det er å være kvinne og hvor mye beskyttelse man trenger.

Glemt er kvinnelig autoritet og styrke, som feminismen vanligvis snakker om.

I stedet utstyrer vi unge kvinner med retningslinjer og kollisjonsputer som lett kan konservere dem i offerrollen.

artikkel

Porno vs. president

Det er fordi vi har begynt å ta makten som kommer med en posisjon for serióst, at en del forhold er blitt problematiske, mener Laura Kipnis. En som unngår den utfordringen, er pornoskuespilleren Stormy Daniels. Etter at hun skal ha blitt betalt for å holde kjæft i flere år, fortalte hun i mars svært åpent om sin affære med USAs president Donald Trump i [nyhetsprogrammet 60 minutes](#).

Oppvisning i melodrama

Hele intervjuet er en oppvisning i melodrama. Daniels går fra å rope eksplisitt seksuelle detaljer til å beskrive trusler mot datteren i følelsesladde øyeblikk. Hun beretter helt uten skam og sier seg til og med enig med pornokollega Jenna Jameson i at «dette er en historie hun ikke kan vinne».

Men det er jo nettopp det Daniels gjør: Hun vinner offentligheten ved å registrere sin egen fortelling om hva som skjedde.

Historien Daniels forteller, er ikke et problem for henne. Den er et problem for president Trump. Hvis noen skal skamme seg, er det han, og han har også vært forsiktig med sine vanligvis så hissigse motangrep. Daniels kom presidenten i forkjøpet og ble der. Det hadde jo vært tidstypisk om det var en pornoskuespiller som felte ham, ikke FBI.

Makten i ikke å bukke under

Her hjemme har det sjelden vært sladdret mer om en politiker, hverken offentlig eller på fest, som om Ap-politiker Trond Giske i tilknytning til #metoo. Det er derfor interessant å se nærmere på den offentlige fremstilling av Giskes samboer, Haddy N'jie.

I et melodramatisk narrativ ville kanskje N'jie holdt seg unna offentligheten en stund, for så å komme tilbake og snakke ut om den vanskelige tiden. I stedet gikk N'jie på jobb. Det tok heller ikke lang tid for hun nyforelsket proklamerte i Se og Hør at [kjærligheten er «sterkere enn noen gang»](#).

Det kan minne om tidligere historier, både den reelle til Hillary Clinton og den fiktive i TV-serier som *The Good Wife*, der hovedpersonen Alicia utad står ved sin utro politikermanns side for å kunne ta opp jobben som advokat.

Haddy N'jie plasserer seg ikke blant ofrene

Det synes å være flere ofre i historien om Trond Giske, men Haddy N'jie plasserer seg ikke blant dem. Hun slår tilbake mot sladderpresse og stereotype forventninger ved å innta rollen som støttende politikerfrue og fortelle egen historie, fri for både skam og ansvar.

Det gir både Giske og allmennheten mindre makt over N'jies offentlige posisjon: Hun støtter kanskje sin mann, men hun kommenterer ikke handlingene hans. Den jobben må han og Arbeiderpartiet gjøre selv. Det beste hele Norges Haddy kan gjøre offentlig i mellomtiden, er å fortsette å stråle mens hun gratulerer med 17. mai.

Eller som Alicia sier til sin politikermann i *The Good Wife*: «You think you can play the emotional card with me? You think I'm going to break down and cry? Look at me. Do I look like I'm breaking down?».

Tvangstrøye med stereotype forventninger

Kvinnerns individuelle #metoo-historier er viktige hver for seg og fortjener all sympati og støtte. Men fordi kampanjen er blitt så stor, fordi så mange av historiene er så likt komponert og fører anekdotiske bevis, kan emneknaggen også bli en tvangstrøye med stereotype forventninger til hvordan kvinner skal reagere.

Aksepterer man disse, aksepterer man også at menn har makt til å gjøre kvinner til ofre uten at kvinner kan slå tilbake med mer enn problembeskrivelse.

Aksepterer man dem ikke, sliter menn som Donald Trump og Trond Giske med den emosjonelle makten.

Et skamløst narrativ

Selv om #metoo åpenbart har ryddet opp der storrengjøring trengtes, er jeg ikke sikker på at emneknaggen har bidratt til å forskyve så mye makt som enkelte synes å hevde. Vi vet hva utfordringene er, og vi har empatien til å møte dem. Nå trenger vi at kampanjen suppleres av nye narrativ med feminine fortegn.

Bare gjennom at kvinner tar eierskap over egen seksualitet og de offentlige forestillingene om den, kan de bli godt nok rustet til å takle trakassering og overgrep i fremtiden. For det vil skje igjen, vi må snakke om det, og vi kan ikke akseptere at menn setter premisene for hvordan vi reagerer.

Kronikken er en forkortet utgave av et essay i siste Samtiden, som handler om #metoo.

Følg og delta i debattene hos Aftenposten meninger på Facebook og Twitter.

Interessert i #Metoo?

Hun avslørte mektige menns omgang med unge servitører bak lukkede dører. Det hun fikk se, sjokkerte Storbritannia.

En ansatt har fått sparken og én har sagt opp etter varslingssaker ved Kunsthogskolen.

Et kritisk essay om #metoo satte fyr på debatten. Nå spør flere om takhøyden er stor nok.

Avsporing å gjøre #metoo til en debatt for eller imot meg.

I bakgrunnen for #metoo-kampanjen lurar en forestilling om at kvinner er ofre for en truende seksualitet som de må hjelpes unna.

«Hvem er du som kan belære 600 kvinner om hvordan #metoo-oppropet deres burde ha foregått?».

Jeg var pissredt for å si noe som kunne oppfattes som kontroversielt.

Rasende Store avbrøt sentralstyremøte etter VG-lekkasjer i januar.

Øystein Stene er feminist, dramatiker og forfatter. Nå tar han et hardt oppgjør med #metoo-bevegelsen.

Kvinnelige politikere i Østerrike marsjerte ut i protest.

Svenske medier sviktet under #metoo-dekningen.

Tajik ble holdt utenfor Stores metoo-krisegruppe etter omdiskutert Facebook-post.

Aps nye metoo-regler: «Nachspiellet er ikke problemet, det er hvordan man oppfører seg der».

15 varslar om seksuell trakassering i Sp.

#METOO + #METOO + ARBEIDSLIV + HADDY N'JIE +

KJØNN + KRONIKK + SEKSUELL TRAKASSERING + TROND GISCHE +

artikkel

10 kommentarer

Velkommen til debatt! Vi er glade for dine bidrag, men vær vennlig og bruk fullt navn. Innlegg blir lepende moderert. Les mer [her](#).

Si din mening, Torgeir Oma!

PUBLISER KOMMENTAR

POPULERE

Ørjan Langbakk for 7 dager siden

Det er interessant når kvinner (som jo er de eneste som har lov å uttale seg) forsøker å ta opp forskjellige problemer med #metoo. Denne artikkelen er et praktisk eksempel på hvorfor litt kritisk tenking og litt mindre hysteri (det var ikke ment som et stikk til kvinner) bidrar til et mer balansert bilde.

Svar 4 Anbefaler

Bjarte Rundereim svarte Ørjan Langbakk for 6 dager siden

Bytt gjerne ut "hysteri" med "føleri" i det videre.

Jeg er ikke begeistret for tanken om at skoleelever som "føler seg mobbet" skal anses som ubetinget mobbet -

heller ikke at kvinner som "føler seg voldtatt" skal anses som ubetinget voldtatt.

Slikt er selvsagt ikke akseptabelt i en rettsstat, og burde heller ikke være det i frivillige organisasjoner - eller offentlige skoler.

Svar 1 Anbefaler

Ragnar Kristoffersen for 6 dager siden

Et perspektiv mangler her. Det er riktig at ved å stadig gjenta at kvinner er ofre, forsterkes den stereotype, gamle fortellingen om kvinner som svake og uselvstendige stakkarer, og dermed ikke likestilte med menn. Det man overser er at denne offerrollen samtidig også gir følelsesmessig tilfredshet og makt til å kritisere, klandre og manipulere, og at mange kvinner antakelig ønsker denne makten, enten fordi de selv innerst inne egentlig ikke tror på likestilling, eller rett og slett fordi de simpelthen nyter fordelene til å ydmyke menn. Resultatet blir uansett at likestillingen ikke styrkes. Den svekkes.

Svar 2 Anbefaler

SE 6 FLERE KOMMENTARER

TIL FORSIDEN TIL TOPPEN

TIPSTELEFON 02286 TIPS PÅ E-POST

VARSLERTJENESTEN SECUREDROP DEBATTINNLEGG PÅ E-POST

SENTRALBORD 22 86 30 00 ANNONSER 2286 3010

KUNDESERVICE 2180 6040 VIS AKERSGATA 55 I KART

ADRESSE Akersgata 55 0180 OSLO

SJEFREDAKTØR OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR Espen Egil Hansen POLITIKKREDAKTØR Tone Eriksen

NYHETSREDAKTØR Tone Tveit Strøm-Gundersen KULTURREDAKTØR Søren Sørensen

FEATUREREDAKTØR Lillian Vamdrheim REDAKTØR Harald Svinghede

UTVIKLINGSREDAKTØR Erik Hammersmark Winnes | PERSONVERNPOLICY OG COOKIES |

All innhold er opphavsrettslig beskyttet. © Aftenposten. ADAP-leseskrift. | Personvernpolicy og cookies. | Aftenposten arbeider etter Vær Varsom-plakaten's regler for god journalistikk. Aftenposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.